

Slutrapport för "Scandinavian Transplant Exchange Program"- STEP

Korsvis donation

Sedan 2016 finns det i Sverige ett njurbytesprogram, något som ibland också kallas för "korsvis donation". Njurbytesprogrammet är ett samarbete mellan landets fyra njurtransplantationsenheter; Göteborg, Karolinska, Malmö och Uppsala. Med ett njurbytesprogram kan man i teorin lösa olika matchningsproblem, ex för vävnadstyp (HLA) och blodgrupp (ABO). Rent praktiskt kommer det Skandinaviska njurbytesprogrammet dock till en början främst vara tänkt hjälpa immuniserade patienter (patienter som har antikroppar riktade mot donatorns vävnadstyp).

I oktober 2018 genomfördes det första bytet. Det rörde sig om ett trippelbyte som utfördes mellan Malmö och Stockholm. Logistiken fungerade väl och alla tre transplantationerna var framgångsrika.

Detta byte följdes upp med en byteskedja som startades av en altruistisk donator. Denna kedja påbörjades i januari 2019 då tre av fyra transplantationer genomfördes, den sista genomfördes i april.

Vi har hela tiden arbetat för att utvidga programmet till hela Skandinavien inom ramen för Scandiatransplant för att få fler potentiella matchningar.

Totalt kommer 22-24 transplantationer ha genomförts, 18 månader efter det första bytet genomfördes. Alla genomförda byten har gått bra och alla mottagare har nu fungerande njurar.

Vi har nu etablerat en rutin där vi kommer genomföra matchningar fyra gånger per år, i januari, april, augusti och oktober. Efter matchning ska bytena vara genomförda inom 3 månader.

Sammanfattningsvis är det med stor glädje som jag kan rapportera att efter en långsam start av projektet har vi det sista året upplevt en s.k. ketchupeffekt där över 20 patienter kunnat få tillbaka sin njurfunktion tack vara projektet. Från att ha startat som ett nationellt projekt har STEP blivit det första internationella njurbytesprogrammet i världen.

Göteborg 2019-11-23

Per Lindnér

Ansvarig för STEP-projektet